

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBOS PRAVIENIŠKIŲ 1-AJĄ KALĖJIMĄ

2024 m. rugpjūčio 13 d. Nr. 4D-2024/1-548
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. birželio 5 d. gavo X skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – LKT) Pravieniškių 1-ojo kalėjimo pareigūnų veiksmų, susijusių su laikymu drausmės grupėje ir priverstiniu piniginių baudų išieškojimu (toliau – Skundas)

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma:

2.1. Pareiškėjas 2021 – 2022 metais buvo gavęs tris pinigines baudas, kurių iš karto nesumokėjo. Pareiškėjas buvo supažindintas, kad nesumokėjus piniginių baudų per 40 dienų, bus kreipiamasi į antstolius dėl priverstinio išieškojimo, tačiau tai nebuvo padaryta;

2.2. Pravieniškių 1-ojo kalėjimo administracija Pareiškėjui siūlė kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, kad ši inicijuotų nesumokėtos baudos išieškojimą, nors tai turėtų daryti pati kalėjimo administracija;

2.3. Pareiškėjas dėl kalėjimo administracijos klaidos ir neperduoto skolos išieškojimo antstoliams, negali būti perkeltas iš drausmės grupės, negali dirbti, pasimatyti su šeima, negali naudotis kitomis lengvatomis.

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2024 m. birželio 11 d. raštu Nr. 4D-2024/1-548/3D-1136 kreipėsi į LKT, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

LKT 2024 m. birželio 27 d. raštu Nr. 1S-4151 Seimo kontrolierę informavo:

4.1. „Informuojame, kad 2024 m. birželio 14 d. Administracinių nusižengimų registro išrašė apie asmeniui registruotus administracinius nusižengimus (pažeidimus) ir priimtus sprendimus už 5 metus Nr. 0010-ANR_I-13212-2024 (kopija pridedama) nurodyta, jog nuteistajam X (toliau – Pareiškėjas) piniginės baudos skirtos 2021-11-10 nutarimu Nr. 0060-ANR_N-603-2021 (90 Eur), 2022-04-21 nutarimu Nr. 0060-ANR_N-181-2022 (150 Eur) ir 2022-05-17 nutarimu Nr. 0110-ANR_N-5-2022 (30 Eur). Informacijos apie baudų sumokėjimą nėra.“

4.2. „Pareiškėjas iš paprastosios grupės į drausmės grupę buvo perkeltas Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – LKT) Pravieniškių 1-ojo kalėjimo (toliau – Pravieniškių 1-asis kalėjimas)

viršininko 2023-07-26 sprendimu Nr. NĮ-22-2562 (kopija pridedama), atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjui Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2023-07-14 sprendimu Nr. NSN-22-877 skirta Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau – BVK) 79 straipsnio 2 dalyje numatyta drausminė nuobauda – izoliavimas penkioms paroms. Vadovaujantis BVK 36 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostata (pažymime, kad dėl techninės klaidos sprendime nurodytas BVK 36 straipsnio 3 dalies 1 punktą), įtvirtinančia, kad nuteistieji iš paprastosios grupės perkeliama į drausmės grupę, kai atlieka bausmės atlikimo paprastąją grupę metu paskirtą BVK 79 straipsnio 2 dalyje nurodytą drausminę nuobaudą, Pareiškėjas perkeltas į drausmės grupę.“

4.3. „Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl perkėlimo iš drausmės grupės į paprastąją grupę kreipėsi su 2024-03-08 prašymu Nr. NPS-22-6363, į kurį atsakymas pateiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-03-18 raštu Nr. SN-22-812; į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2024-05-16 raštu persiūtą Pareiškėjo skundą atsakymas pateiktas LKT 2024-05-29 raštu Nr. 2S-2599 (kopijos pridedamos).“

4.4. „Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl klausimų, susijusių su baudų sumokėjimu, kreipėsi su 2024-04-11 prašymu Nr. NPS-22-9340 (raštiškas atsakymas nepateiktas, informacija paaiškinta žodžiu); su 2024-05-21 prašymu Nr. NPS-22-12988 ir 2024-05-21 skundu Nr. NPS-22-12929, į kuriuos atsakymas pateiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-06-13 raštu Nr. SN-22-1503 bei su 2024-05-30 prašymu Nr. NPS-22-13907, į kurį atsakymas raštu teiktas nebuvo, tačiau žodžiu paaiškinta, kad nuteistasis pats turi kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, kad turimos baudos būtų perduotos antstoliams išieškojimui (kreipimusi ir atsakymų kopijos pridedamos). Pareiškėjas taip pat yra pateikęs 2024-06-14 prašymą Nr. NPS-22-15530 bei 2024-06-17 prašymą Nr. NPS-22-15668 (kopijos pridedamos), tačiau atsakymai į šiuos prašymus dar nėra parengti, nėra praėjęs teisės aktuose numatytas dvidešimties darbo dienų terminas.“

4.5. „Pareiškėjas į LKT direktorių dėl klausimų, susijusių su baudų sumokėjimu, kreipėsi su 2024-05-29 skundu Nr. 2G-1193, į kurį atsakymas pateiktas LKT administracijos 2024-06-12 raštu Nr. 2S-2836 (kopijos pridedamos). Pareiškėjas taip pat yra pateikęs 2024-06-03 skundą Nr. 2G-1222 ir 2024-06-10 skundą Nr. 2G-1276 (kopijos pridedamos), atsakymai į šiuos skundus šiuo metu yra rengiami.“

4.6. „Informuojame, kad BVK 36 straipsnio 5 dalis numato, kad nuteistieji, kurie bausmės atlikimo metu šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais iš paprastosios grupės buvo perkelti į drausmės grupę, į paprastąją grupę grąžinami, kai atitinka visas numatytas sąlygas. Viena iš šių sąlygų, nurodytų BVK 36 straipsnio 5 dalies 5 punkte, yra reikalavimas neturėti neįvykdytų administracinių nuobaudų ar administracinio poveikio priemonių už bausmės atlikimo metu padarytus pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas turi neįvykdytų administracinių nuobaudų (baudų), jo perkėlimas iš drausmės grupės į paprastąją svarstytinas tik tuo atveju, kai nuteistasis atitiks visas BVK numatytas sąlygas.“

4.7. „Informuojame, kad LKT neadministruoja baudų už administracinius nusižengimus, paskirtus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) nustatyta tvarka; tą daro Valstybinė mokesčių inspekcija ir antstoliai vadovaujantis ANK 675 straipsnio 1 dalimi bei Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 12 punktu. Pareiškėjui ne kartą paaiškinta, kad LKT neadministruoja paskirtų administracinių baudų, siūlyta pačiam kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją. Informuojame, jog laisvės atėmimo vietų įstaiga nėra atsakinga už nutarimo skirti baudą pateiktą vykdyti priverstine tvarka, todėl Pareiškėjo kaltinimai, jog kalėjimo administracija yra kalta dėl neišieškomų baudų, yra nepagrįsti teisės aktų nuostatomis. Taip pat informuojame, kad Pareiškėjui teiktame LKT 2024-06-12 rašte Nr. 2S-2836 nurodyta, jog LKT nėra gavusi antstolių patvarkymų dėl baudų už administracinius nusižengimus išieškojimo. Pažymime, kad LKT 2024-06-12 (aukščiau nurodyto rašto užregistravimo dieną) buvo gautas ir užregistruotas antstolės A. P. 2024-06-11 patvarkymas dėl skolos

išieškojimo Nr. S-24-124-36020 (reg. 2024-06-12, Nr. G-22-5936), kuriame nurodoma, kad Pareiškėjui skirtos baudos yra perduotos antstolei ir išieškomos. Pabrėžiame, kad LKT 2024-06-12 rašto Nr. 2S-2836 rengimo metu šis dokumentas bei jame pateikta informacija gauti ir užregistruoti dar nebuvo.“

4.8. „Pažymime, kad atsižvelgiant į tai, jog Pareiškėjas be pateisinamos priežasties nebuvo darbinės veiklos vietoje, LKT Darbinės veiklos organizavimo skyriaus vedėjos 2023-05-23 sprendimu Nr. DAR-105 (kopija pridedama) buvo nutrauktas Pareiškėjo darbinės veiklos vykdymas siuvyklos darbuotojo pareigybėje. Pareiškėjas taip pat yra teikęs prašymą užsiimti individualia veikla (reg. 2024-06-06, Nr. NPS-22-14650), į kurią atsakymas pateiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-06-07 raštu Nr. SN-22-1459 (kopija pridedama). Pareiškėjas yra pateikęs 2024-06-17 prašymą Nr. NPS-22-15667 (kopija pridedama), tačiau atkreipiame dėmesį, kad prašymo turinys pažeidžia etiketo ir geros moralės normas.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. *Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 36 straipsnis „Nuteistųjų perkėlimas iš vienos grupės į kitą“* – „5. Nuteistieji, kurie bausmės atlikimo metu šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais iš paprastosios grupės buvo perkelti į drausmės grupę, į paprastąją grupę gražinami, kai atitinka visas šias sąlygas: 1) drausmės grupėje atliko ne mažiau kaip tris paskirtos bausmės mėnesius; 2) drausmės grupėje užsiima jiems pasiūlyta darbine veikla šio kodekso 61 straipsnyje nurodytą laiką ne mažiau kaip tris paskutinius mėnesius; 3) vykdo individualiame resocializacijos plane nurodytas priemones; 4) neturi drausminių nuobaudų; 5) neturi neįvykdytų administracinių nuobaudų ar administracinio poveikio priemonių už bausmės atlikimo metu padarytus pažeidimus.“

6. *Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK):*

668 straipsnio „*Nutarimų ir nutarčių administracinių nusižengimų bylose vykdymo tvarka*“ 5 dalis – „Nutarimą skirti administracinę nuobaudą nukreipia vykdyti nutarimą ne teismo tvarka priėmusi institucija (pareigūnas), o tais atvejais, kai nutarimą priėmė teismas, – institucija, kurios pareigūnas atliko administracinio nusižengimo tyrimą.“

675 straipsnis „*Nutarimų skirti baudą įvykdymo terminai ir tvarka*“ – „1. Nutarimus skirti baudą vykdo Valstybinė mokesčių inspekcija, antstoliai šiame kodekse, Civilinio proceso kodekse, Mokesčių administravimo įstatyme nustatyta tvarka. 2. Administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo baudą turi sumokėti ne vėliau kaip per keturiasdešimt kalendorinių dienų nuo nutarimo skirti baudą išsiuntimo ar išdavimo jam dienos, o apskundus nutarimą skirti baudą, – ne vėliau kaip per keturiasdešimt kalendorinių dienų nuo nutarties, kuria skundas nepatenkintas, išsiuntimo ar išdavimo dienos.“

676 straipsnis „*Priverstinis nutarimų skirti baudą vykdymas*“ – „1. Jeigu pažeidėjas nesumoka baudos per šio kodekso 675 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą, taip pat jeigu baudos dalis nesumokama laiku pagal jos mokėjimo išdėstymo tvarką ir baudos mokėjimas dalimis nutraukiamas, nutarimas skirti baudą pateikiamas vykdyti priverstine tvarka. 2. Baudą priverstinai išieško antstoliai Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.“

7. *Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo:*

18 straipsnis „*Valstybinės mokesčių inspekcijos struktūra*“ – „Valstybinę mokesčių inspekciją sudaro: 1) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos – centrinis mokesčių administratorius; 2) teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos – vietos mokesčių administratoriai.“

26 straipsnis „*Vietos mokesčių administratoriaus funkcijos*“ – „1. Vietos mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją atlieka tokias pagrindines funkcijas: [...] 12) šiame Įstatyme ir

kituose teisės aktuose nustatyta tvarka administruoja baudas už administracinius nusižengimus, paskirtas Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka“.

8. *Bausmių vykdymo sistemos įstatymo 11 straipsnis „Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų pareigos“* – „Bausmių vykdymo sistemos pareigūnai privalo: [...] 2) gerbti ir ginti žmogaus orumą, užtikrinti ir saugoti žmogaus teises ir laisves; 3) saugoti asmenis nuo gresiančio pavojaus jų sveikatai ir (ar) gyvybei; [...] 5) elgtis ir savo pareigas atlikti taip, kad geru pavyzdžiu galėtų daryti įtaką suimtiesiems ir nuteistiesiems, įgytų jų ir kitų asmenų pagarbą;“.

9. *Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau ir – VAI) 3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujami šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;“.

10. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 42 punktas* – „Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas. Jeigu asmens prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo asmuo pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu. Jeigu asmuo, pateikdamas prašymą ar skundą vietoje (institucijoje), aiškiai žodžiu nurodo pageidaujamą atsakymo gavimo būdą, asmenį aptarnaujantis institucijos darbuotojas tą informaciją užfiksuoja ir asmeniui yra atsakoma jo pageidautu būdu.“

11. *Laisvės atėmimo vietų įstaigos vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-444, (toliau – VTT):*

38 punktas – „Darbuotojų ir šioje įstaigoje laikomų suimtųjų ir nuteistųjų bendravimas turi būti grindžiamas abipuse pagarba, sąžiningumu ir žmogiškumo principais bei pozityvių tarpusavio santykių kūrimu ir puoselėjimu.“

39 punktas – „Suimtieji ir nuteistieji privalo vykdyti Suėmimo vykdymo įstatyme ir Bausmių vykdymo kodekse jiems nustatytas pareigas bei laikytis jiems taikomų draudimų ir šių elgesio taisyklių“.

Tyrimui reikšminga teismų praktika

12. *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau ir – LVAT) 2014 m. balandžio 9 d. aprobuotame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo administravimo srityje, apibendrinime yra nurodęs:*

„Šio teisinio reguliavimo kontekste teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės

aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 p.) (2012 m. gruodžio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-3206/2012). Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai, kurie, be kita ko, atitiktų Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje numatytus reikalavimus (2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A143-2876/2011)“.

13. LVAT 2013 m. gruodžio 2 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A520-2473/2013 konstatavo, kad valstybės institucijos turi veikti „kaip *bonus pater familias*, t. y. apdairiai ir rūpestingai“.

Tyrimo išvados

14. Pareiškėjas nurodė, kad turi nesumokėtų piniginių baudų, paskirtų už 2021 – 2022 metais padarytus administracinius nusižengimus (pažeidimus) ir buvo supažindintas, kad nesumokėjus piniginių baudų per 40 dienų, bus kreipiamasi į antstolius dėl priverstinio išieškojimo, tačiau į antstolius nebuvo kreiptasi. Pareiškėjas teigia, kad dėl kalėjimo administracijos klaidos ir neperduoto skolos išieškojimo antstoliams, negali būti perkeltas iš drausmės grupės, negali dirbti, pasimatyti su šeima, negali naudotis kitomis lengvatomis.

15. Skundo tyrimo metu nustatyta:

- už administracinius nusižengimus (pažeidimus) ir dėl jų priimtus sprendimus Pareiškėjui pinigines baudas skirtas 2021-11-10, 2022-04-21 ir 2022-05-17 nutarimais, baudos nesumokėtos;
- Pareiškėjas iš paprastosios grupės į drausmės grupę buvo perkeltas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2023-07-26 sprendimu;
- Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl perkėlimo iš drausmės grupės į paprastąją grupę kreipėsi su 2024-03-08 prašymu, į kurį atsakymas pateiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-03-18 raštu Nr. SN-22-812;
- Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl klausimų, susijusių su baudų sumokėjimu, kreipėsi keletą kartų, jam buvo pateikti raštiški ir žodiniai atsakymai, paaiškinant, kad LKT neadministruoja baudų už administracinius nusižengimus ir jis pats turi kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, kad turimos baudos būtų perduotos antstoliams išieškojimui;
- Pareiškėjas taip pat su skundais dėl klausimų, susijusių su baudų sumokėjimu ir perkėlimu į paprastąją grupę, kreipėsi ir į LKT direktorių bei Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją. Teisingumo ministerija skundą persiuntė nagrinėti LKT, atsakymai jam buvo parengti, o į vėliau gautus skundus, informacijos teikimo Seimo kontrolierei metu, atsakymai dar buvo rengiami;
- Pareiškėjui, atsakant į jo prašymus ir skundus, buvo išsamiai paaiškinta perkėlimo į paprastąją grupę tvarka, išaiškinta, kad viena iš perkėlimo sąlygų yra reikalavimas neturėti neįvykdytų administracinių nuobaudų ar administracinio poveikio priemonių už baudmės atlikimo metu padarytus pažeidimus;
- Pareiškėjui išsamiai ir motyvuotai paaiškinta baudų už administracinius nusižengimus išieškojimo tvarka, tai yra, jis informuotas, kad LKT neadministruoja paskirtų administracinių baudų, tai daro Valstybinė mokesčių inspekcija ir antstoliai. Pareiškėjui ne kartą siūlyta pačiam kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, nes laisvės atėmimo vietų įstaiga nėra atsakinga už nutarimo skirti baudą pateikimą vykdyti priverstine tvarka;
- LKT 2024 m. birželio 12 d. buvo gautas ir užregistruotas antstolės 2024 m. birželio 11 d. patvarkymas dėl skolos išieškojimo, kuriame nurodoma, kad Pareiškėjui skirtos baudos yra perduotos antstolei ir išieškomos;
- Pareiškėjas buvo atleistas iš darbo, nes be pateisinamos priežasties nebuvo darbinės veiklos

vietoje. Pareiškėjas 2024 m. birželio 6 d. įteikė prašymą leisti užsiimti individualia veikla, jam buvo pateiktas atsakymas, paaiškinant apie galimybes užsiimti šia veikla, taip pat suteikta informacija apie kitas užimtumo formas.

16. Viešojo administravimo subjektas (nagrinėjamu atveju – LKT), pagal jam suteiktus įgaliojimus galintis spręsti asmens prašyme (skunde) nurodytas problemas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų išsamumo ir objektyvumo principų, kurie reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Viešojo administravimo subjektas taip pat yra saistomas gero viešojo administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą, dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, tarp jų ir nuostatų, susijusių su skundų nagrinėjimu iš esmės.

Vadovaujantis Bausmių vykdymo sistemos įstatymu, bausmių vykdymo sistemos pareigūnai privalo gerbti ir ginti žmogaus orumą, užtikrinti ir saugoti žmogaus teises ir laisves, elgtis ir savo pareigas atlikti taip, kad geru pavyzdžiu galėtų daryti įtaką suimtiesiems ir nuteistiesiems, įgytų jų ir kitų asmenų pagarbą. Kartu būtina atkreipti dėmesį, kad, kaip numatyta VTT, tiek darbuotojų, tiek ir šioje įstaigoje laikomų suimtųjų ir nuteistųjų bendravimas turi būti grindžiamas abipuse pagarba, sąžiningumo ir žmogiškumo principais bei pozityvių tarpusavio santykių kūrimu ir puoselėjimu, suimtieji ir nuteistieji privalo vykdyti Suėmimo vykdymo įstatyme ir Bausmių vykdymo kodekse jiems nustatytas pareigas bei laikytis jiems taikomų draudimų ir šių elgesio taisyklių.

Įvertinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją, nustatyta, kad Pareiškėjas daug kartų, įvairiomis formomis, kreipėsi tiek į kalėjimo administraciją, tiek į LKT dėl perkėlimo į paprastąją grupę, dėl baudų išieškojimo. Pareiškėjui ne kartą buvo teikiama informacija, atsakant į kilusius klausimus dėl teisinio reglamentavimo, išaiškinant, kas atsakingas už piniginių baudų administravimą ir priverstinį išieškojimą, išaiškinant perkėlimo į paprastąją grupę tvarką ir kriterijus.

17. ANK numatyta, kad nutarimus skirti baudą vykdo Valstybinė mokesčių inspekcija ir antstoliai šiame kodekse, Civilinio proceso kodekse, Mokesčių administravimo įstatyme nustatyta tvarka. Jeigu pažeidėjas nesumoka baudos per šio ANK 675 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą, taip pat jeigu baudos dalis nesumokama laiku pagal jos mokėjimo išdėstymo tvarką ir baudos mokėjimas dalimis nutraukiamas, nutarimas skirti baudą pateikiamas vykdyti priverstine tvarka.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos (vietos mokesčių administratoriai) teisės aktuose nustatyta tvarka administruoja baudas už administracinius nusižengimus, paskirtas Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjui buvo išsamiai paaiškinta piniginių baudų išieškojimo tvarka.

Pastebėtina, kad Skundo nagrinėjimo metu LKT buvo gautas antstolės patvarkymas dėl Pareiškėjui skirtų piniginių baudų priverstinio išieškojimo.

18. Apibendrinant išdėstytas aplinkybes konstatuotina, kad tiek LKT, tiek Pravieniškųjų 1-ojo kalėjimo administracija Pareiškėjui suteikė išsamią informaciją dėl perkėlimo į paprastąją grupę tvarkos

ir kriterijų, dėl piniginių baudų išieškojimo, todėl Skundas dėl LKT Pravieniškų 1-ojo kalėjimo pareigūnų veiksmų, susijusių su laikymu drausmės grupėje ir priverstiniu piniginių baudų išieškojimu, atmetinas.

19. Įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes dėl žodinių atsakymų į rašytinius prašymus, atkreiptinas LKT direktoriaus dėmesys, kad vadovaujantis Taisyklių 42 punkto nuostatomis, į prašymą ar skundą turi būti atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas, kitu būdu atsakoma tik tuo atveju, jeigu yra toks asmens pageidavimas. Vadovaujantis šia teisės nuostata, į visus suimtųjų ir nuteistųjų raštu pateiktus prašymus turi būti atsakoma raštu, išskyrus atvejus, jeigu besikreipiantysis pageidauja kitaip.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

20. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos Pravieniškų 1-ojo kalėjimo pareigūnų veiksmų, susijusių su laikymu drausmės grupėje ir priverstiniu piniginių baudų išieškojimu, atmesti.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

21. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė LKT direktoriui rekomenduoja imtis priemonių ir užtikrinti, kad atsakant į suimtųjų ir nuteistųjų prašymus būtų laikomasi Taisyklių 42 punkto nuostatų ir į prašymą ar skundą atsakymas būtų pateiktas tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė